Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Asiantuntijakuuleminen 17.10.2018

Hallituksen esitys eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi, HE 62 2018 vp, Asiantuntijapyyntö

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettua lakia, lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annettua lakia, työttömyysturvalakia ja kuntouttavasta työtoiminnasta annettua lakia.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettua lakia muutettaisiin siten, että työ- ja elinkeinoviranomaisten lisäksi myös palveluntuottajat voisivat haastatella työnhakijoita, arvioida työnhakijan palvelutarpeen sekä laatia työllistymissuunnitelman yhdessä työnhakijan kanssa. Esityksen tavoitteena on lisätä julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen asiakaslähtöisyyttä ja vaikuttavuutta mahdollistamalla markkinoiden hyödyntäminen palveluprosessien hallinnassa ja palvelujen tuotannossa. Muutokset edistävät valmistautumista maakunta- ja kasvupalvelu-uudistuksen voimaantuloon. Muutosten tavoitteena on tukea kasvupalvelumarkkinoiden rakentumista kehittämällä julkisiin työvoima- ja yrityspalveluihin liittyviä järjestäjä-tuottaja – malleja.

Esitykseen sisältyvät lakimuutokset ovat luonteeltaan mahdollistavia. Muutosten perusteella työ- ja elinkeinotoimiston asiakkaan palveluprosessiin liittyviä tehtäviä olisi mahdollista hankkia nykyistä laajemmin palveluntuottajilta, jos sitä pidetään tarkoituksenmukaisena.

Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan säädettäväksi esitetty laki on tarkoituksenmukainen, ja sen säätäminen osaltaan mahdollistaa valmistautumista tulevaan maakuntauudistukseen ja aluekehittämis- ja kasvupalvelulain muutoksiin.

Uudenmaan liitto ei esitä muutoksia hallituksen esitykseen, mutta haluaa nostaa esiin kaksi riskiä, joiden hallintaan TE-toimistojen ja muiden toimijoiden tulee kiinnittää erityistä huomiota, jos laki esitetyllä tavalla säädetään.

Uudenmaan liitto // Nylands förbund // Helsinki-Uusimaa Regional Council
Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi

Ensiksi, samalla kun mahdollistetaan palveluntuottajien nykyistä laajempi toiminta (esimerkiksi työnhakijan palvelutarpeen arviointi), kasvaa myös riski päällekkäisestä työstä. On mahdollista, jopa todennäköistä, että lainsäädännön mahdollistamissa kokeiluissa tullaan joitain palveluprosessiin liittyviä asioita tekemään kahteen kertaan: sekä TE-toimiston että palveluntuottajan toimesta. Tällaiset päällekkkäisyydet on kokeiluissa tunnistettava, ja prosesseja edelleen kehitttävä niin että tavoitellut parannukset toiminnan laadussa ja tuloksellisuudessa saavutetaan kustannustehokkaasti.

Toiseksi, lainsäädäntö mahdollistaa palveluntuottajille palvelutarpeen arvioinnin ja palveluiden ketjuttamisen myös niin, että ensisijaisena motiivina on palveluntuottajan voiton maksimointi lyhyellä tähtäimellä (työnhakijan ja palvelujen ostajan/järjestäjän etujen kustannuksella). Tätä riskiä tulee TE-toimiston hallinnoida erityisellä huolellisuudella. Tämän riskin arviointi ja hallinta on oleellista valmistautumista tulevaan kasvupalvelu-uudistukseen. Riskin hallinta on esimerkiksi hankintatoimen ja kilpailutusten suunnittelua niin että palvelutuotannossa hinta muodostuu ensisijaisesti huolellisesti määritellyistä, toivotuista tuloksista. Toisin sanoen: lainsäädännöllä ei tarvitse sulkea pois sellaista mahdollisuutta, että palvelun tuottaja arvioi työnhakijan palvelutarvetta, ja sen jälkeen ohjaa työnhakijan itse tuottamaansa palveluun. Mutta tällaisissa ketjuissa palvelun hankkijan (TE-toimiston) on erityisellä huolellisuudella varmistettava että koko palveluketju on yhtäältä työnhakijalle tarkoituksenmukainen, ja toisaalta palveluntuottajalle tuottoisa vain jos se tuottaa TE-toimiston tavoittelemia tuloksia.

Ystävällisin terveisin,

Uudenmaan liitto

Jaakko Pesola
Hankejohtaja, elinvoimatoimiala / Uusimaa 2019 -hanke
jaakko.pesola@uusimaa2019.fi
p. 043 825 9427